

Новине у законској регулативи у области акредитације

др Дејан Крњаић
АТС директор

Акредитација

- Део система инфраструктуре квалитета који укључује и оцењивање усаглашености и надзор на тржишту
- Крајњи циљ – Обезбеђивање усклађености са релевантним стандардом
- Акредитација – званично утврђивање компетенције организација за оцењивање усаглашености
- Компетенција – показана способност да се примене знање и вештина

Акредитација

формална потврда компетенције за
одређене послове

Компетенција

технички захтеви
независност
непристрасност
систем менаџмента квалитета

СТО ТБТ споразум – члан 6.1.1

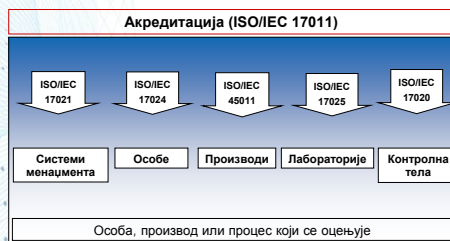
Примена акредитације – компетенција и поверење

Акредитација обезбеђује
верификацију техничке
компетенције тела за оцењивање
усаглашености

Члан 6.1.1

Акредитација примењивана у складу
са релевантним међународним
стандардом представља поуздан
начин успостављање поверења

Међународни стандарди који се примењују
код потврђивања компетенције

Акредитација = Компетентност
Сертификација = Усклађеност

Безбедност – главни циљ акредитације

- **Заштита јавног интереса**
 - Опште здравље и безбедност
 - Безбедност и здравље на раду
 - Заштита потрошача
 - Заштита животне средине
- **Обезбеђивање слободног протока роба и услуга**
 - Уклањање баријера трговини

ATC Akreditaciono telo Srbije

Значај акредитације

- Независна и непристрасна оцена компетентности тела која обављају испитивање, еталонирање, сертификацију и контролисање.
- **Акредитација је начин за успостављање поверења на тржишту производа и услуга**
- Повезивањем система акредитације у Србији са европским и светским системима акредитације обезбедиће се препознавање и прихватање резултата оцењивања усаглашености урађеног у Србији.

ATC Akreditaciono telo Srbije

Потписан Multilateral Agreement несметано кретање роба и услуга

- **EA - 2/02 EA Policy and Procedures for the Multilateral Agreement** - Оцењивање акредитационог тела и акредитованих организација
- Циљ - стицање поверења да акредитационо тело оцењивања и акредитације спроводи у складу са свим захтевима ISO/IEC 17011 стандарда, одговарајућим европским стандардима EN серије 45000 односно ISO/IEC стандардима као и одговарајућим документима EA, ILAC и IAF.

ATC Akreditaciono telo Srbije

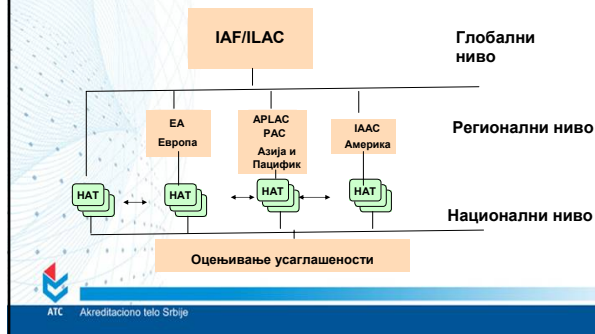
Peer evaluation – Колегијално оцењивање ATC-а

- **12. фебруара 2009. године** ATC упутио Европском удружењу за акредитацију – EA захтев за колегијално оцењивање - „peer evaluation“
- **Предоцењивачка посета реализована од 2. до 5. марта 2010. године**
- **27. августа 2010. године** ATC упутио пријаву за проширење обима EA MLA/BLA за области акредитације медицинских лабораторија, сертификационих тела за сертификацију система менаџмента и сертификационих тела за сертификацију производа.
- **Почетком 2011. године уследиће EA колегијално оцењивање**

ATC Akreditaciono telo Srbije

Јединствена светска мрежа акредитације

Нова легислатива у ЕУ

- Нова правила за побољшање слободног кретања роба у ЕУ уклањањем преосталих баријера трговини, повећање конкурентности и безбедности потрошача
 - **REGULATION (EC) No 765/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93 којом се утврђују захтеви за акредитацију, надзор на тржишту и контролисање производа који се стављају на тржиште ЕУ**
- ATC Akreditaciono telo Srbije

Нова легислатива у ЕУ

- **REGULATION (EC) No 764/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 July 2008 laying down procedures relating to the application of certain national technical rules to products lawfully marketed in another Member State and repealing Decision No 3052/95/EC којом се утврђују процедуре за доношење техничких прописа земаља чланица ЕУ за производе из нехармонизоване области**
 - **DECISION (EC) No 768/2008/ EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 July 2008 on a common framework for the marketing of products, and repealing Council Decision 93/465/EEC која успоставља заједнички оквир за пласман производа на тржиште ЕУ**
- ATC Akreditaciono telo Srbije

АТЦ – оснивач Влада Републике Србије

- У Србији акредитацију спроводи **Акредитационо тело Србије - АТЦ**. АТЦ је основала Република Србија као самосталну непрофитну организацију која спроводи Закон о акредитацији.
 - **Акредитационо тело Србије** спроводи акредитацију на основу:
 - [Закона о акредитацији](#) ("Службени лист СЦГ", бр.44/2005),
 - [Одлуке о оснивању Акредитационог тела Србије](#) ("Службени гласник РС", бр.96/2006),
 - [Статута Акредитационог тела Србије](#),
 - Стандарда серије **SRPS ISO/IEC 17011, 17020, 17021, 17025**, који садрже захтеве за рад националног тела за акредитацију и оцену компетенције организација за оцену усаглашености
- ATC Akreditaciono telo Srbije

АТЦ – оснивач Влада Републике Србије

- [Правила акредитације](#)
 - Пословника о квалитету
 - Процедура, упуштава и смерница [EA - European Cooperation for Accreditation](#) и/или [ILAC - International Laboratory Accreditation Cooperation](#) и/или [IAF - International Accreditation Forum](#)
 - [секторских закона и прописа](#)
 - Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености производа са прописаним захтевима
 - Закон о метрологији
 - Закон о стандардизацији,
 - Закон о безбедности хране,
 - Закон о ветеринарству
 - Закон о заштити животне средине,
 - Закон о заштити ваздуха
- ATC Akreditaciono telo Srbije

ШТА АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ РАДИ?

- **утврђује компетентност организација за обављање послова оцењивања усаглашености и то: испитивања, контролисања и сертификације,**
 - утврђује компетентност организација за обављање послова еталонирања,
 - утврђује и објављује правила акредитације,
 - учествује у раду европских и међународних организација за акредитацију и заступа националне интересе у њима,
 - води регистар акредитованих организација и друге послове из области акредитације.
- ATC Akreditaciono telo Srbije

Предлог Закона о акредитацији

- Члан 4. прописује да је акредитација по правилу добровољна, с тим да се посебним законом може прописати да је акредитација обавезна.
- Чл 5. до 10. уређују оснивање и организацију АТС
 - Предвиђено је да АТС има правни положај установе, чији је оснивач Република Србија, и на коју се примењују одредбе Закона о јавним службама.
 - АТС мора испуњавати захтеве српског стандарда којим су утврђени општи захтеви за акредитациона тела.
 - У раду АТС прецизирана је примена принципа независности и неконкурентности.

Предлог Закона о акредитацији

- Чл. 11 до 12. садрже одредбе којима су утврђени органи АТС, као и постојање саветодавног стручног тела и техничких комитета.
- Предлагач је предвидео да су органи АТС: **управни одбор, директор и надзорни одбор.**
- Новим законом предвиђено је образовање **Савета за акредитацију као стручног саветодавног тела и сталних и/или привремених техничких комитета** за поједине области акредитације, који обављају послове експертизе за поједине области акредитације.

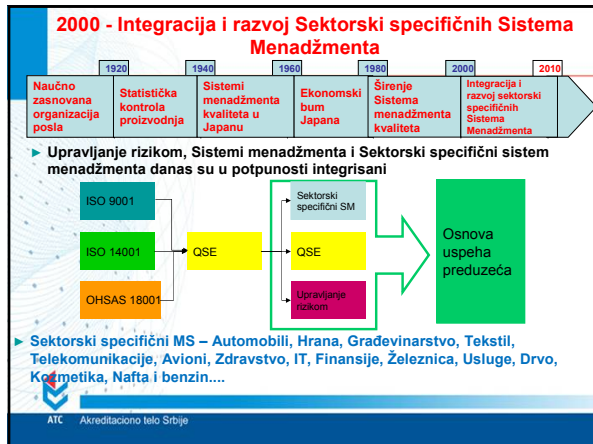
Предлог Закона о акредитацији

- Чл. 14 до 19. уређују поступак акредитације.
- Чл. 19. предвиђа да је одлука по жалби коначна.
- Чл. 20 до 22. дефинишу **прекограничну акредитацију** - усаглашавање са одредбама члана 7. Уредбе ЕУ о захтевима за акредитацију и тржишни надзор бр. 765/08 од 9. јула 2008. године.
- Члан 23. дефинише **надзор над радом АТС.** Предвиђено је да министарство надлежно за послове акредитације врши овај надзор, у складу са законом којим се уређује вршење послова државне управе.
- Чл. 24 до 27. утврђују се **прелазне и завршне одредбе.**

АТС - Број акредитација 15.09.2010.године

Врста оцењивања усаглашености	Број акредитација
Испитивање 17025	288
Испитивање 15189	3
Еталонирање 17025	32
Контролисање 17020	46
Сертификација производа 45011	15
QMS 17021	7
EMS 17021	5
FSMS 17021	2
OHSAS 17021	1

Укупно 399 акредитација

- ### Проширење области деловања АТЦ-а
- акредитацију сертификационих тела за:
 - **системе менаџмента заштитом здравља и безбедношћу на раду (SRPS OHSAS 18001)** – додељен један сертификат о акредитацији, три пријаве
 - **систем менаџмента безбедношћу информација (SRPS ISO/IEC 27001)** – две пријаве
- ATC Akreditaciono telo Srbije

